

Sygn. akt II CSK 341/17

## POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa J.G.

przeciwko "N" Przedsiębiorstwu Produkcyjno - Handlowo - Usługowemu Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 28 listopada 2017 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w P.

z dnia 22 listopada 2016 r., sygn. akt I ACa .../16,

**1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**

**2) zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 2717,-  
(dwa tysiące siedemset siedemnaście) zł tytułem kosztów  
postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

Powód J.G. złożył skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w P. z dnia 22 listopada 2016 r., którym zmieniono wyrok Sadu Okręgowego w P. z dnia 27 listopada 2015 r. zasądzający od pozwanego „N” Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowo-Uslugowego sp. z o.o. z siedzibą w S. kwotę 167 341,41 zł z ustawowymi odsetkami tytułem zwrotu nienależnego świadczenia – poprzez oddalenie powództwa.

Sąd Najwyższy, oceniając – na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. – skargę kasacyjną z punktu widzenia podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Celem skargi kasacyjnej jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Jego rola nie polega zatem na korygowaniu ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. W ramach tzw. przedsądu Sąd Najwyższy bada, czy wskazano i należycie umotywowano przyczyny powołane w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., tj. czy występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania z uzasadnieniem jest oddzielną jednostką redakcyjną skargi kasacyjnej, wymaganą w myśl art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. Nie wystarcza odwołanie się do motywów podstaw skargi kasacyjnej, nawet jeżeli wskazano w nim tożsame argumenty, gdyż postanowienie w przedmiocie przyjęcia skargi do rozpoznania zapada podczas innego posiedzenia i w innym składzie niż rozpoznanie skargi kasacyjnej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08; z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16 – nie publ.).

W skardze powołano przyczyny kasacyjne polegające na istnieniu istotnego zagadnienia prawnego (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz oczywistej zasadności skargi (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.).

W myśl utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, motywacja pierwszej z tych przyczyn w zasadzie powinno spełniać wymagania przewidziane dla zagadnienia przedstawianego przez sąd drugiej instancji na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. w razie powstania poważnych wątpliwości, których nie można rozwiązać za pomocą powszechnie przyjętych reguł wykładni prawa (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 r., I UK 361/13, z dnia 14 września 2012 r., I UK 218/12 z dnia 8 maja 2015 r., III CZP 16/15, z dnia 24 października 2012 r., I PK 129/12). Wątpliwości muszą pozostawać w związku z rozstrzygnięciem sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2014 r., III CZP 79/14, BSN 2014, nr 11, s. 7, z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 71/13, nie publ.). Zagadnienie prawne należy postawić w sposób tak ogólny i abstrakcyjny, by mogło być rozpatrywane w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego, a wątpliwości z nim związane muszą mieć charakter wyłącznie prawny (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2012 r., III CZP 14/12, z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14 – nie publ.). Kolejnym niezbędnym elementem uzasadnienia jest wskazanie przepisu prawa, który wzbudził poważne wątpliwości oraz sposobów jego interpretacji, przyjętych w judykaturze lub oraz zajęcia przez skarżącego stanowiska w tym przedmiocie (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 lipca 2014 r., II PK 257/13, nie publ., z dnia 5 czerwca 2013 r., III SK 54/12, nie publ.). Wymagania tego nie można zastąpić postawieniem samych pytań do rozstrzygnięcia (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2011 r., I PK 52/11, nie publ.) Zagadnienie prawne może zostać uznane za istotne tylko wtedy, kiedy Sąd Najwyższy nie zajął stanowiska w jego przedmiocie, albo zostaną przytoczone istotne argumenty uzasadniające jego zmianę (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP 2003, nr 13, poz. 5).

Skarżący sformułował zagadnienie w formie pytania o treści: „Czy forma pisemna zawiadomienia dłużnika o przelewie wymagana w celu wywołania skutków określonych w art. 515 k.c. oznacza formę dokumentu pisemnego czy też zawiadomienie takie będzie skuteczne także jeżeli zostanie dokonane w innej formie niż pisemna np. z wykorzystaniem poczty mailowej lub wiadomości sms, a ponadto czy w celu wywołania skutków określonych w art. 515 k.c. pisemne

zawiadomienie dłużnika o cesji wierzytelności powinno być wystosowane bezpośrednio przez cedenta, czy też dla uniknięcia niebezpieczeństwa spełnienia świadczenia do rąk osoby nieuprawnionej wystarczające jest uzyskanie takiej informacji przez dłużnika na podstawie zawiadomienia o cesji pochodzącego od pracownika cedenta?”

Tak sformułowane zagadnienie nie uzasadnia przyjęcia skargi po pierwsze dlatego, że wprost odnosi się do stanu faktycznego sprawy zatem udzielenie odpowiedzi w istocie oznaczałoby pośrednie jej rozstrzygnięcie. Po drugie pod pozorem wątpliwości prawnych skarżący wprowadza własne ustalenia, odmienne od poczynionych przez Sąd drugiej instancji, pomijając że wobec związania podstawą faktyczną rozstrzygnięcia Sąd Najwyższy nie może podważać ani ustaleń ani dokonanej oceny dowodów (art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c.). Po trzecie pomija, że sąd *meriti* nie tylko przyjął, że dłużnik otrzymał pisemne zawiadomienie od cedenta, ale poddał ocenie dobrą wiarę dłużnika i stwierdził, że działanie powoda mające na celu podstępne uzyskanie świadczenia od dłużnika przez osobę nie będącą w rzeczywistości cesjonariuszem, powtórzone także w innej sprawie stanowiło nadużycie prawa, zatem jego roszczenie nie korzysta z ochrony prawnej. Ograniczając zakres zagadnienia skarżący pominął zatem istotę kwestionowanego orzeczenia.

Z kolei dla skutecznego powołania w skardze przyczyny z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego mającej charakter oczywisty, widoczny *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2016 r., IV CSK 729/14 oraz z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15 – nie publ.). Musi wystąpić kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna bez głębszej analizy przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, nie publ.; z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ. Skarżący powinien nie tylko przywołać konkretne przepisy prawa, którym – jego zdaniem – Sąd drugiej instancji uchybił, ale także przytoczyć odpowiednią jurydyczną argumentację odnoszącą się do oczywistości ich

naruszenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2013 r., I UK 214/13, nie publ.). Skarżący podniósł, że w toku postępowania apelacyjnego oraz przy podejmowaniu czynności decyzyjnych związanych z wydaniem zaskarżonego orzeczenia nie została zrealizowana funkcja rozpoznawcza, ani kontrolna sądu odwoławczego, na skutek czego doszło do rażącego naruszenia: art. 233 w zw. z art. 328 § 2 oraz art. 316 § 1 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., a także art. 382 i art. 386 § 1 k.p.c. Na mocy art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c. skarga kasacyjna nie powinna obejmować zarzutów dotyczących oceny faktów i dowodów, a takiej problematyki dotyczy ta część uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. W pozostałym zakresie nie zawiera ponadto na tyle przekonujących argumentów wykazujących rażące naruszenie prawa, aby przyjąć wykazanie oczywistej zasadności skargi.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania, o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł na zasadzie odpowiedzialności za wynik sprawy (art. 98 § 1 w zw. w zw. z art. 398<sup>21</sup> i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października w sprawie opłat za czynności radców prawnych w zw. z § 1 pkt 6 tego rozporządzenia w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r.).

aj

a.ł